

עטרת שלום

עלון שבועי שיעורי מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת מטות ומסעי

בס"ד, עש"ק פרשת מטות
כ"ה תמוז תש"פ – שנה י"א גליון תקרי"א

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

הרה"ג מוצ"ש	ר"ת	ירושלים	7:09	8:26	9:02
בני ברק	7:24	8:28	8:59		
ניו יורק	8:05	9:23	9:35		
מונטריאל	8:19	9:37	9:49		

מכריכים החודשי: מולד מנחם אבי: יום שני שעת 1:10, 15 הללים

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

נקום נקמת בני ישראל מאת המדיינים אחר תאסף אל עמיה. וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת הוי"ה במדין. אלף למטה אלף למטה לכל מטות ישראל תשלחו לצבא (לא ב-7)

צריך להבין מה שכבר עמד בזה רש"י, למה הנקמה היא רק מאת המדיינים ולא מאת המואבים עיי"ש. ועוד צריך להבין למה שינה משה רבינו ממאמר השי"ת, כי הקב"ה אמר אליו נקום נקמת בני ישראל, והוא אמר נקמת הוי"ה והיה צריך לדייק מאמר השם. ועוד צריך לדעת מה שפרש"י וז"ל: אע"פ ששמע שמיתתו תלויה בדבר, עשה בשמחה ולא איחר. צריך לדעת למה באמת מיתתו של משה תלויה בנקמת בני ישראל מאת המדיינים. ועוד צריך להבין מה שאיתא בבעל המורים, וז"ל: אלף למטה אלף למטה לכל מטה שני אלפים, הרי עשרים וארבעה אלפים הלכו עליהם למלחמה, כנגד עשרים וארבעה אלפים שהפילו מישראל. וצ"ע שאח"כ כתוב וישלח אתם משה אלף למטה לצבא רק אלף בלבד.

ואפשר לומר, עפ"י מה שביארנו במקום אחר (פינחס תשע"ה), שמדין גרמו לבני ישראל שיהטאו בב' עבירות עבודה זרה וגילוי ערוות, וכמו שכתוב (לעיל כה ז) 'צרור את המדיינים והכיתם אותם' ומפרט התורה שהוא משום שני דברים שגרמו שבני ישראל יחטאו, אחד 'כי צררים הם לכם בנבליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור' שהוא חטא של עבודה זרה, והשניה 'ועל דבר כזבי בת נשיא מדין אחתם' שהוא חטא של גילוי ערוות. והנה החטא של עבודה זרה פוגם בספירת המלכות כנודע (פע"ח שער ר"ח פ"ה), כי פורק ממנו עול מלכות שמים. והחטא של גילוי ערוות פוגם בספירת היסוד, וגם מבואר בלקו"ת (יתרו) שבכללות קליפת מדין הוא נגד יסוד אבא שבקדושה עיי"ש.

ולזה איתא בזה"ק (ח"ג ר"ל). עה"פ 'ויקח רומח בידו' (כ"ו ז) וז"ל: מאי חמא. חמא מ', את דא דהוה מאס ברקיעא, ודא הוא סימנא דמלאך המות, דבעיא לאתבנאה באת וא"ו ואת ת'. מה עבד פנחס. דהוה מתלבש ביצחק, כדן נטיל ההוא את מ', וחמף ליה, וחבר ליה בהדיה. כיון דחמא מלאך המות, דפנחס חמף ליה לההוא מ' בהדיה, מיד תב לאחורא. מאי מעמא. בגין דכד קני כלביה פינחס, אתלבש ביצחק, ואסתלק למהו בחושבנא ר"ח, והכי סליק שמויה ר"ח, והכי סליק יצחק. כיון דחמא לאת מ'

מאס ברקיעא, חמף ליה, וחבר ליה בהדיה ואתעביד מיד רמ"ח, הדא הוא דכתיב 'ויקח רמ"ח בידו' וכו'. פנחס הוה חמי ליה השתא ההוא את מ', מאיס על רישיהון דישראל. והיאך חמא ליה. חמא דיוקנא דמ' פתוחה, מליא דמא. כיון דחמא ליה, אמר הא ודאי סימנא דמלאך המות, מיד חמף לה וכו', עיי"ש.

ומביא בספ"ק דגל מחנה אפרים (ס"פ בלק), מה שביאר בשם מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע, וז"ל: שמעתי בה ממארי אא"ז, כי ראה והבין שמלכות הוא בלא יחוד, והבין זה מעצמו כי האדם עולם קטן, ועשה יחוד וכו' עיי"ש. והביאור לפי הנ"ל, שפינחס בא לתקן את היחוד של יסוד ומלכות, והוה שראה את אות מ' מאס ברקיעא שהוא בחינת תיקון המלכות, ור"ח של רמ"ח שהוא בגי' יצחק, הוא בחינת תיקון היסוד בסוד ק"ץ ח"י (זה"ק רנב:), שפינחס תיקן את שני הפגמים של יסוד ומלכות, ועי"ז נעשה היחוד בשלימות בסוד 'בריתי שלום'.

והנה גם השם מדין בגי' ב"פ שם ב"ן, מרמוזו על המלכות שהיא מלא דינים בלתי ממותקות, ועי"ז נפגמה ונסתלקה אות א' משם אדנ"י, ובמקומה בא אות מ' והוה מדין, היינו המ' שהוא מלכות, נעשית כולה דין בלתי ממותקות, כי אות א' משם אדנ"י הוא יו"י בגי' שם הוי"ה, שהוא שם הרחמים שממתיק את הדינים של המלכות, וגם א' של שם אדנ"י נמשך מבחינת שם א'היה הממתיק דיניה, כמבואר ממרן האר"ז בשער הכוונות (דרושי העמידה ד"ה) עיי"ש.

והנה הראשון שתיקן קליפת מדין היה משה רבינו כשברח מצרים וישב בארץ מדין, ואז הכניע את ראש קליפת מדין שהוא יתרו כהן מדין, עד שאמר 'עתה ידעתי כי גדול הוי"ה מכל האלהים' (שמות י"א) ופרש"י מלמד שהיה מכיר בכל ע"א שבעולם שלא הניח ע"א שלא עבדה. וכמו שאיתא בזה"ק (ח"ב ס"ז): וז"ל: בשעתא דשאר עמין אתכפיין ואתיין ואודאן ליה לקודשא בריך הוא, כיון דאינון אתכפיין ואודן ליה, כדן אשתלים יקרא דקודשא בריך הוא עילא ותתא. בשעתא דאתא משה לפרעה

ואמר ליה 'הוי"ה אלהי העברים נקרא עלינו' וגו', פתח איהו ואמר 'לא ידעתי את הוי"ה', ובעא קודשא בריך הוא דיתייקר שמוה בארעא כמה דאיהו יקרא לעילא, כיון דאלקי ליה ולעמיה, אתא ואודי ליה לקודשא בריך הוא, דכתיב (שמות ט כו) 'הוי"ה הצדיק', איהו דהוה מלכא קרופינום דכל עלמא, כיון דאיהו אודי כל שאר מלכין אודון, דכתיב (שם טו טו) 'אז נבהלו אלופי ארום'. אתא יתרו כומרא עלאה ורברבא, רב ממנא דכל מעוון אחרנין, ואודי ליה לקודשא בריך הוא, ואמר 'עתה ידעתי כי גדול הוי"ה מכל האלהים', כדן אסתלק ואתייקר קודשא בריך הוא ביקריה עילא ותתא, ולבתר ירב אורייתא בשלימו דשלטנו על כלא. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, על דא כתיב (תהלים ס"ד) 'יודוך עמים אלהי'ם יודוך עמים כולם' עיי"ש.

ואח"כ בא פינחס שאבי אמו היה יתרו, ג"כ תיקן את קליפת מדין, ע"י שהרג את זמרי בן סלוא, ועי"ז ותעצר המגפה מעל בני ישראל. ולכן היו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף, כי הרי ידוע ששם אדנ"י יש בה כ"ד צירופים, וזה איתא בלקושי הש"ס (בבא קמא יב:) ענין כ"ד אבות נויקין וגו'. דע כי את זה לעומת זה עשה האלהים וגו', והנה כנגד כ"ד קישוטי כלה, שהם סוד כ"ד צירופי שם אדנ"י, כנגדם הם בקליפה הם כ"ד אבות נויקין עיי"ש. ולכן מתו כ"ד אלף כדי לתקן את הכ"ד קישוטי כלה שהם כ"ד צירופי שם אדנ"י.

ואח"כ ע"י המלחמה במדין נשלם התיקון והבידור של מדין, הן הפגם שם ע"ז והן הפגם של ג"ע, ולזה הקב"ה אמר נקום נקמת בני ישראל כדי לתקן הפגם של ג"ע, ומשה רבינו אמר נקמת הוי"ה כדי לתקן ג"כ הפגם של ע"ז.

ולכן שלחו אלף למטה אלף למטה, כי איתא בבעל המורים, וז"ל: אלף למטה אלף למטה לכל מטה שני אלפים, הרי עשרים וארבעה אלפים עליהם למלחמה, כנגד עשרים וארבעה אלפים שהפילו מישראל. שהוא מרמוז לכ"ד צירופי שם אדנ"י, שהם כ"ד קישוטי כלה, היינו שהמשיכו בכל הכ"ד צירופי אדנ"י את אות אל"ף, ממה שנחסרה ע"י מדין כמבואר לעיל. ועוד דרעיון תשע"ה לפ"ק

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

לא יחל דברו דברו תרין דין, ואידך יחל ישראל אל ה' (תהלים קד ז). והוא ענין קיווי המיחלים לה' (שם לא כה), וזהו 'לא יחל דברו' לא יהיה דברו המבקש לפני אל עולם, בדרך קיווי והוחיל ליחל שיתקבל בקשתו ודבורו, אף שבאמת כל הבקשות נתקבלין לפני אל עולם, אבל לפעמים הוא תוחלת כמושכה מחלת לב (משלי י ג) ודאי, אלא יבכל היוצא מפיו יעשה השם יתברך רצונו והפצו מיד, כד"א (תהלים קמה יט) רצון ראינו יעשה, ודבורו עושה רושם להיעשות תיכף ומיד כדבורו, צדיק גזור והקב"ה מקיים (שבת נט:)) ועושה תיכף רצונו, אפילו 'היוצא מפיו' בסתם, בלתי דביקות והתקשרות אלא אמירה בעלמא, יעשה כך.

'היכל הברכה' מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא

**איש כי ידד נדר להווי"ה או השבע שבעה
לאסור אסור על נפשו לא יחל דברו ככל
היוצא מפיו יעשה (ג)**

ר"ל איש זה צדיק הדור, כמו 'איש חי רב פעלים מקבציאל' (שמואל ב כג) כנודע (וה"ק ח"א ו). כי ידור נדר ר"ל ידוע שאותו צ' כזה ג, הוא אותיות י' נ'. והוא אות י' מידור, ואות נ' מנידר, ונשארו אותיות ד"ר, להורות שמיירי כאן מצדיק הדור, צדיק עליון ותחתון, וצדיק הזה מנדר עצמו כל גופו לה', על ידי שירות ותשבחות, לזה ס"ת של איש' כי ידור' הוא ש"ד להווי"ה. או השבע שבעה שנעשה צדיק הדור על ידי סגופים גדולים שנשבע להרע שלא אוכל וכו' כדאמרו רז"ל (בבא קמא צא. כתובות עא.). והוא לאסור איסור על נפשו בסגופים שונים.

לא יחל דברו הדבורים שאומרים עליהם שהם בודאי צדיקים יהיו תמיד בשם הזה. ועוד לא יחל דברו כשעולה על מחשבתם איזה ענין בעבודת הבורא לא יחל דברו. וא"ת היאך אנחנו

יודעים שהם צדיקים לזה מסיים ככל הצדיק הזה נקרא כ"ל, היוצא מפיו לברך את ישראל, יעשה חכף ומיד למטה לכל פרט ופרט, אז תדעו שהם צדיקים גמורים, וראוים לסמוך על ברכותיהם.

'בן בית' ח"ב דף סג מרבתינו אליעזר צבי מקאמרנא

ויסענו ממקדלת ויחנו בפתח (לג כז).

רבינו מבאר בארוכה אך שכל המ"ב מסעות מרמזים לשם מ"ב, ו'תחת' הוא אות ת'. וע"ז מפרש רבינו עי"ן בספר תולדות יעקב יוסף פרשת בראשית, משם מרן הבעש"ט שבאות ת"ו נבראו עולמות תחתיות שנקראו מלכות דמלכות, ונסתתר בכמה כסוין וקליפין, ומיד שידע אדם שהקב"ה בעצמו מסתתר שם ואלופו של עולם הוא ממש בכל תנועה, ומיד יתפרדו כל פועלי און, ונתגלה האור של צ"ג האר פניך, ואז נתקשר מדריגה התחתונה באין עליון, וזהו ויחנו בתחת אות ת"ו של שם מ"ב, עשו שם חניה בתחתית המדריגה ששם כמה הסתרות וכמה התגברות הרע, וכאמנה גדולה שאלופו של עולם שם יתפרדו כל פועלי און ונתגלה האור.

'היכל הברכה' דף רא מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא.

**ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים
ותהי נחלתן על משה משפחת אביהן (לוי יט)**
אביהן דין כתיב כמשפט לנקה, כמבואר במדרש (ילקוט'ש במדבר כו תשע) כיון שצוה להם הקב"ה לישא אנשים נעשה להם גם, ועיקר הנס היה שנתעברו בהן נשמות נקבות כדי שיוכלו להוליד בנים (עי"ן לעיל בה"ה פנחס כו ז), ונעשו נקבות גמורות וירשו ארץ. והוסף ע"ז ב"ק פון אדמו"ר שליט"א שהוא מדיק בפסוק עצמו, כי כתוב ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים היינו שעכשו נתעברו בהם נשמות של נשים ודו"ק.

'היכל הברכה' מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

**אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים
לעבדתם ביד משה ואהרן (לג א).**

וסיום הפרשה הוא 'אלה המצות והמשפטים אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל בערבות מואב על ירדן ירחו' (שם לו יג). והנה הקב"ה אמר למשה 'בהוציאכם את העם ממצרים תעבדון את ה' על ההר הזה' (שמות ג יב), וא"כ יוצא דכזכות קבלת התורה יצאו בני ממצרים, וזה מה שאמר הקב"ה (שמות ג יד) 'אהי"ה אשר אהי"ה' והוא מספר מ"ב, ר"ת ב'ראשית מ'אימתי, המרמז על תורה שבכתב ותורה שבע"פ, שעל ידם היו המ"ב מסעות כאשר פירש זקני קוד"ק מהרי"א מקאמרנא זי"ע בספרו נצר חסד את המשנה באבות (פ"ד מ"ד) הוה גולה למקום תורה, שע"י מסעיו מתגלים לו חדושי תורה, כי בדרך מתגלה לו יותר חדושי תורה מן בביתו.

וזה מש"כ כאן אלה"ה הוא כוננת תורה לשמה, היינו לשם ה' כנודע מדברי מרן האריז"ל, לשמה לשם ה', וה' נכתבת בגימ'ל מילואין ה"ה ה"א ה"י מספר א"ל, וזה אתוון אלה, וע"ז היה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים בזכות שני התורות כתב ופה, והם כנגד משה ואהרן, כי אהרן מרמז על תורה שבע"פ וכנאמר (מלאכי ב ז) 'כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו' דוקא וכו'.

וזה מתקשר עם סיום הסדרה 'אלה המצות והמשפטים אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל' היינו כמו שאחז"ל (ויק"ר כב א) כי כל מה שתלמוד ותיק עתיד לחדש הכל ניתן למשה מסיני ונמסר למשה בסוד תורה שבע"פ בארבעים יום כנודע, וזה בי"ד ר"ת ד"וד ב"ן ישי, שהוא סוד תורה שבע"פ, כדברי חכמו"ל (יומא כה). אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד, מלשון זקן יושב בישיבה (שם כח:). כי דו"ד ר"ת: ד'ור ד'ור ו'דורשיו, והכל נכלל בדוד כל תורת חכמי דור ודור.

'פרי חיים' דף ספג מרבתינו חיים יעקב מקאמרנא

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

ויאמר הוי"ה אל משה לאמר. טא את ראש מלקיח השבי באדם ובבהמה אתה ואלעזר הכהן וראשי אבות העדה (לא כה"כ)

משם. הכהן שהוא כולו חסד, חסד עלאה דאיויל עם כלהו יומא של שאר עולמות. וראשי אבות העדה שכל אלו צריכים לגרום שם שיהיה תמיד באחדות אחד, כדאיתא בע"ח (שער מ"ג ומ"ד פ"א כלל ס"ז) ע"י תפלות ועבודות שעושים הצדיקים בעולם הזה, או מוסיפים כה, ומחדשים כה למעלה מדי יום כיומו, ומאירים באצילות אור לאין קץ וערך, בכל יום נוסף על חברו ע"כ והבן.

'בן בית' ח"ב דף סה מרבתינו אליעזר צבי מקאמרנא

וזהו שהתחיל ויאמר ה' ולא וידבר ה'. וזהו שמסור במסורה חמשה פעמים ויאמר לאמר. כי כאן הכל נמתקו בכל העולמות והבן.

ושא את ראש הוא יו"ד דשם הוי"ה. וכן מלקיח הוא מספר קפ"ה, שהוא אחוריים דשם ע"ב, בחינת אות יו"ד דשם הוי"ה. השבי הוא כינה עולם התשובה (וה"ק ח"ג קכב). באדם הוא שם מ"ה מספר אד"ם, בחינת ת"ת. ובבהמה מספר שם כ"ן, בחינת מלכות. וכל זה הוא מה שנוגע למעלה מאצילות, היינו בכתר דאצילות שהוא קוצו של יו"ד דאצילות. אתה הקב"ה. ואלעזר שהוא א"ל עו"ד לישראל

כלומר איתא בלקוטי הש"ס (ברכות דף ה.) בכל מקום שכתוב בתורה ויאמר ה' אל משה לאמר הוא בסוד הכתר ע"ש. וכבר פירשתי מה שכתוב בכמה מקומות בתורה הקדושה 'ידבר ה' אל משה לאמר' שהתחיל בלשון קשה 'ידבר', וסיים בלשון רך 'לאמר'. המעם כי כשיצא כביכול הדבור מרצון הקב"ה, היה יוצא בצרוף קשה, וכשבא הדבור ההוא למשה, אז נמתק הצירוף של הדבור הזה, וזהו 'אל משה' כשבא אל משה או 'לאמר' אמירה רכה, והוא אפילו בהתחלת יציאת הצרופים מהדבורים של הקב"ה כביכול, ג"כ נמתקו ונעשו בבחינת לשון רך.

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דין אמירה לחברו לעשות לו מלאכה במוצי"ש. סימן רסג

טז. במוצאי שבת, אם ממשיך סעודה שלישית עד הלילה, אסור לומר לחבירו שיעשה לו מלאכה*. אם שהה יותר משעה בלילה יש להקל, וכך ראיתי

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

י', מתחלת קדושת שבת ובחול יושב על כסא דין. ע"כ. וכו' שם (שער השבת פכ"ד) **ובשעה"כ** (חזרת העמידה דרוש ה) ז"ל: ל"א מלכים יש בקליפות שכבש יהושע, וכנגדן ל"א שעות קודש, וזה סוד א"ל מלך יושב, היינו מחצות יום ששי עד הלילה ו' שעות, ויום שבת הרי כ"ד, עם ו' הרי ל', וא' בסעודת מוצאי שבת, שהוא סעודה דוד מלא, הרי ל"א. ומי שאינו מקיים סעודת דוד, ישאר קליפה א' בלי הכנעה. ע"כ. ובספר **'סדר היום'** (סדר הכנת השבת) כתב וז"ל: ושמעתני על ענין זה כי צריך האדם לקדש ל"א שעות לשבתות וימים טובים. כיצד, ו' של הערב וכ"ד של היום עצמו ושעה אחת ביציאתו. וסימנך כל מלכים שלשים ואחד. וכן אמרו א"ל מלך יושב כמנין אל מלך יושב. ע"כ. וכן **בש"ח** (מסכת שבת פרק נר מצוה לב) כתב וז"ל: כי בהתחלת קדושה מחצות ואילך ובתוספת שעה במוצאי שבת שצריך להוסיף מקודש אל החול, הרי ל"א שעות, וסימנך כל המלכים שלשים ואחד וכו'. ע"כ.

ג. איתא **בזהר** (ח"א יד): וז"ל: תלתא אינון דגרמין בישא לגרמיהו וכו', תליתאה מאן דאוקיד שרגא במפקא דשבתא, עד לא מטו ישראל לקדושה דסדרא, דגרים לנורא דגיהנם לאדלקא בהאי נורא עד לא מטא זמנייהו וכו'. וכתב רבינו **מהרצ"ה מהרצ"ה מוה"ר צבי לצדיק** (שם) וז"ל: פשוט נראה בעיני, מה שראיתי נוהגים אצל רבותינו הקדושים שמדליקין הנרות במוצאי שבת קודם ברכת המזון, הטעם כי הם מאריכין בסעודה שלישית עד כמה שעות בלילה בתוספת קדושת שבת, בתורה ושירות ותשבחות, להמתיק כל הדינים במסירות נפש לה', להמשיך רצון עליון בהשפעות טובות על ישראל מן מצח הרצון, ובודאי הם אינם בכלל זה שיהיה על ידיהם ח"ו גרמא לאדלקא נורא דגיהנם ר"ל. ע"כ.

ורבינו בזהר ח"ב (שם) כתב וז"ל: 'מאן דאוקיד שרגא במפקא דשבתא עד לא מטו ישראל לקדושה דסידרא', היינו בבית הכנסת ששם מתפללין הצבור, כי בימי הזוהר וכן בין כל חכמי הספרדים אין המנהג להאריך בסעודה שלישית עד הלילה, אלא אוכלין מבעוד יום, ובהתחלות בין השמשות של לילה הולכין לבית הכנסת ומתפללין ערבית, וכן אפילו בין חכמי אשכנזים שנתפשט להאריך בסעודה שלישית עד הלילה הרבה, **וכך נהג מרן הקדוש אלקי נורא רבינו ישראל בעש"ט**, אבל אף על פי כן בכל עיר יש בית הכנסת אשכנזים המון עם שהולכין להתפלל בבין השמשות מעריב, ומבדילין בבית הכנסת, ואף על פי שהקדים היחיד בביתו להתפלל ביחידות והבדיל בתפלה ואף בכוס במהירות, כל עוד שלא השלימו ישראל הסדרים של הקדושה 'ואתה קדוש', העושה מלאכה במהירות כזה, אף שהבדיל, מקבל עליו כל הקלות אלו שמקללין אותו, שלא היה לו למהר להבדיל במהירות כל כך, והיה לו להוסיף על השבת. זהו כוונת הזוהר ואין חולק עליו בזה. ואחר כך מסיים 'דלאו יאות לאדלקא נורא עד דמבדיל ישראל בצלותא ומבדיל על כסא, בגין דעד ההוא זמנא שבתא הוא, וקדושת שבת שליט עלנא', היינו אף שהמתין עד אחר קדושה דסדרא, לא יאות לומר '[המבדיל] בין קודש לחול' ולעשות מלאכה, אלא יבדיל בתפלה ועל הכוס, והוא מצוה גמורה, ואין עליו קלות מן חיבי גיהנם. אבל עושה מלאכה 'עד לא שלימו ישראל קדושה דסדרא' אף על פי שהבדיל בתפלה ועל הכוס, מקללין אותו, 'דגרים לנורא דגיהנם לאדלקא' במהירות קודם הזמן. ואם הוא מוסיף על השבת וממתין מברכין אותו בברכות. ע"כ.

ראה בדרכי משה (סימן רצד סק"ב) שהביא שבספר הזוהר פרשת בראשית (יד ב) כתוב דיש לזוהר שלא להדליק נר עד אחר שהבדיל על הכוס ואמר המבדיל בין קודש לחול וכתב דיש עונש גדול בדבר, ולא ראיתי מי שחשש לזה אלא המנהג פשוט להדליק נרות אחר הבדלת התפלה וכו'. אמנם **במג"א** (סימן רצט סק"ז) כתב ובעל נפש יעשה כמו שכתבתי לעיל בשם דרכי משה והזוהר שלא להדליק עד אחר סדר קדושה.

א. הרמ"א (ס"ז) כתב מי שמאחר להתפלל במוצאי שבת או שממשיך סעודתו בלילה, מותר לומר לחבירו ישראל שכבר התפלל והבדיל לעשות לו מלאכתו להדליק לו נרות ולבשל לו, ומותר ליהנות ולאכול ממלאכתו, כן נראה לי. ע"כ. ופירש **המג"א** (סקל"א) דהא בערב שבת כבר קבל שבת ואי אפשר לחזור אפילו הכי שרי מטעם דאי בעי לא היה מקבלו, כל שכן במוצאי שבת דכל שעה ושעה אם רוצה מתפלל ומבדיל, מכל שכן דמותר לומר. ע"כ. וכל זה הוא לפי דעת הרשב"א בשם התוספות, אמנם לפי דעת הר"ן גם במוצאי שבת יהא אסור לומר לחבירו לעשות מלאכה, כפי הטעמים המובאים לעיל. וראה בתשובת **הב"ח** (סימן קי) שכתב המיקל כרמ"א שהוא כהרשב"א לא הפסיד, והמחמיר כהר"ן קדוש יאמר לו ותבא עליו ברכה. מובא **בשע"ת** (סקל"ג). וכן **הלבוש** (ס"ז) אסור אלא אם כן בירך והסיח דעתו מהשבת, דפוסק בערב שבת מותר כמו שכתוב בש"ע, אבל במוצאי שבת סבירא ליה דאין היתר אלא אם כן בירך ברכת המזון. עיי"ש. מובא במג"א (סקל"ג).

ב. יש להרחיב בענין תוספת שבת ביציאת השבת, עד היכן הוא יכול להוסיף עליו קדושת שבת. **הר"ן** (שבת טו. יומא ב:) עורר בזה וז"ל: ואם תאמר תינה תוספת בתחלתו אבל תוספת ביציאתו היכי משכחת לה, שזמן בין השמשות אינו ראוי לתוספת, שמן הספק הוא נאסר, ומבין השמשות ולהלן לילה גמור הוא, ועד איזו שעה יהא מוסיף והולך. יש לומר כענין שאמרו בירושלמי דברכות (פ"א ה"א) דגרסינן התם ובלבד דיתחמן תלתא כוכבים דדמיין כחדא כוכבתא, כלומר רצופין במקום אחד היו מפוזרין אסור בעשיית מלאכה משום תוספת. ע"כ. ובספר **'תוספת שבת'** (סימן רסא סק"א) יליף ממוצי"ש דהשיעור בער"ש הוא ג"כ הך זמן בין ג' כוכבים מפוזרין לרצופים עיי"ש. **ובדרכי משה** (סימן רסא סק"א) כתב לענין תוספת בער"ש וז"ל: ולדעת **מוה"ר** (אור זרוע בתשובה סימן קפה) ב' שעות קודם הלילה, שהוא חלק י"ב מכל יום השבת שהוא כ"ד שעות, דומיא דשביעית, דתוספת שביעית הוי ל' יום חלק י"ב בשנה. ע"כ. ולפי זה יש לומר גם במוצי"ש כן הוא.

בספר **'עולת תמיד'** (סימן קפח סק"ה) כתב שאם נמשך הסעודה סמוך לצאת היום, שנוכל לומר שעדיין הוא תוספת שבת, כגון בתוך שעה ורביע סמוך להתחלת הלילה, אז נראה שיאמר של שבת, דעדיין הוא מתוספת שבת, עיי"ש. וכן רבינו **בשוה"ט** (סימן קפח סק"ה) נקט כוותיה וז"ל: ושעה ורביע יש עיקר תוספת שבת, עיין בספר עולת שבת (שם) ונכונים דבריו מאד. עכ"ל. אלא שהמג"א (שם סק"ח) כתב עליו דלא דק, דדוקא בער"ש אמרינן כן משא"כ במוצי"ש סגי במשהו, והוסיף דאם היה מצוה בהוספתו היו המדקדקים נזהרים בדבר כמו בער"ש, עיי"ש. ועיין בפמ"ג (א"א שם). **ובפמ"ג** (ריש סימן רצו א"א) גם עורר בזה וכתב וז"ל: גם איזה תוספת יש במוצאי שבת, ובערב שבת משקיבל שבת, ובמוצאי שבת יש לומר כל זמן שלא עשה מלאכה שם שבת עליו, ואם כבר עשה מלאכה וכל שכן כשהבדיל בתפלה יש לומר הוה דרבנן על הכוס, עיי"ש. הרי לשיטתו אינו נפסק ממילא ונמשך תוספת שבת עד שמפסיקו. **ובמור וקציעה'** (סימן קפח) כתב ומקרי שפיר שבת כל כמה דלא אבדיל והיינו בשיעור תוספת שבת, וציינן לסיודורו (כסא שן הנהגת הסעודה יד ז' סעיף ז', ובבית לחם סעודה ג' דשבת סעיף ז') שכתב ששיעור תוספת שבת הוא כמו רביע שעה אחר כניסת הלילה, וכתב שהנכון שלא להמשיך בסעודה ג' יותר מזה השיעור להמנע מכל ספק עיי"ש.

איתא בפע"ח (שער הסליחות פ"ח) וז"ל: כבר כתבנו שהקדושת שבת מתחלת משעה ו' מיום ששי, והם ז' שעות עד הלילה, וכ"ד שעות של יום שבת עצמו, הרי ל"א, נגד חסד א"ל כל היום, והם ל"א שעות, וזה א"ל מלך יושב על כסא רחמים, שכל שעות אלו יושב על כסא רחמים, וזהו יום הששי ויכולו, ר"ל מסוף שעה ה', דהיינו מתחלת שעה

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה (במדבר ל ג)

כח הדיבור

והיצא מפיהם תעשו' (במדבר לב כד) וגו'. והיצא מפיהם תעשו, לתיקון הדבור על ידי לימוד תורה לשמה, והיצא חסר ואו, וכל היצא באורייתא דכוותיה חסר ואו, והיצא מפיהם אפילו בלא חיות ודביקות, אעפ"כ כח גדול יש למוציא שפתיו, להמשיך חיות ולעורר הרוחניות כידוע.

'היכל הברכה' במדבר דף רה.

לשון צח

ידבר בלשון צח הרבה, ויאמר ביצים, ביצה, ולא ביעים, דהוה לשון מוגנה, וכל כיוצא בזה.

'שולחן הטהור' קנו, ג

שכר שומר פיו ולשונו שנכנס לטרקלין

'התקן עצמך בפרוודור כדי שתכנס לטרקלין' (אבות ד, טז). 'התקן עצמך בפרוודור' שהוא הפה, שהוא דירה גלויה עלמא דאתגליא, וצריך לשמור פיו ולתקן עצמו עם הבלים קדושים, כדי לצרור בצרור החיים, שיקבל אותו כב"ד יהו"ה, וסימנך 'הבל קדוש' סוד [ומספר] 'אמת' שורש הבלים כנודע עם כב"ד יהו"ה מספרו 'בפרוודור'... וזהו תיקון הפה שורש חיות האדם, וכשהוא שומר פיו ולשונו, מוכן שיכנס לטרקלין.

'נוצר חסד' אבות ד, טז

גודל שכרו יותר מכל חללי דעלמא

ביאר מרן אלקי ריב"ש, שדיבור אחד קטן עם זהירות ודביקות, כל חללה דעלמא אינו יכול לקבל שכרה, ועיקר הוא הבהירות וזהירות.

'נוצר חסד' אבות ב, א

ע"י שמירת דיבורו דבריו עושים רושם

'מוצא שפתיך תשמר ועשית כאשר נדרתי וגו' (דברים כב כד). כשתשמור מוצא שפתים שלא לדבר דברים בטלים, ומכל שכן לשון הרע, אז י'עשית' אומר ועושה, שכל מה שתדבר יהיה נעשה כך למעלה תיכף.

'היכל הברכה' דברים דף קמה.

כל דיבור קטן עושה רושם ובפרט בשב"ק

יזהר כל ירא שמים לנפשו ואור לו באור החיים, כי הדיבור הוא דבר השם יקר מאוד, ולכן יזהר מאוד לכל יפגום המבטא, ובפרט בשבת אז כל דבור עושה רושם גדול, אפילו דיבור קטן אם הוא אינו הכרחי, ומכל שכן סרך לשון הרע עושה פגם גדול, ונרגש לעובדי השם שמסתלק ממנו תיכף קדושת אור שבת, ולכן יזהר מאד בהשכל וההשכלה, ואל יהי כסיל וישטה עצמו, ודי בהו.

'נוצר חסד' אבות ו, ב אותיות ט

ע"י דיבור אחד כראוי מתקן כל דיבוריו

מעלה בני חזק ואמץ בתורה ובתפלה בזמנה, בהארה נפלאה ובדביקות עצום. והבחינה אם הלכו מעשיך לרצון, אם אחר לימוד התורה ותפלה במדריגה הנ"ל, לבך נכנע באמת לפני כל אשר בשם ישראל יכונה, כולי האי ואולי שעלו לרצון.

'ואם תאמר עבד שרבו מדקדק עמו כל כך מה תקנה יש לוי' (חגיגה ח:). אל תאמר כך חלילה, אלא חזק ואמץ בתורה ומעשים טובים ותפלה, ותשמור נפשך הרבה בבדיקה יתירה בחיפוש אחר חיפוש שיהיה כל מעשיך לשם שמים, ואז דיבור קטן מבחיק ומאיר בכל העולמות, ובפרט באהבת ישראל ובהכנעה אמיתית, ודיבור אחד כראוי יעלה

חטא גדול מליצנות, ומסלק מן השכינה אור אבא אור החכמה.

וכת שקרים שאומרים שקר, וזוה השקר גורמין היזק לחבירו בממון או פונגמין כבודו או חסרון אחר, והכל בתחבולות של שקר, ולכן מסלק כל האורות הנ"ל, ונוסף שמשלק גם אור הבינה והתשובה, כי שורש בינה אמיתית זו פעמים ס"ג זו פעמים הבל, וזה הרשע מסלק כל אלו האורות ומחריב העולם.

וכת מספרי לשון הרע, שהוא גדול מגילוי עריות ועבודה זרה ושפיכות דמים (ערכין טו:), כי ממש שופך דם אדם, ועונשו גדול, והוא המספר בגנות חבירו והוא ממש נוטל חייו, אפילו שיהיה אמת זה הגנות, ואל תקל לעצמך לומר 'מצוה לפרסם את החנפנים' (יומא פו:), כי זה האיש הוא גדול הדור ומאסף לעצמו אנשים בחלקות לשונו, ואתה בעצמך יודע שהוא רשע שעבר עבירות חמורות, תאמר דלמא עשה תשובה, וגדולה תשובה בלב שגבר מכל אילי נביות (ראש השנה יז:), ואל תהרהר ואל תאמר שום דבור של גנאי ולא יצא מפיו, ותמחה את הדבר לגמרי מלבך.

וכל זה אני מורה לכם בניי ידידי אורח חיים, דאם לא תשמע לי, דרכי מות לפניך, וסוף שיעמוד הקב"ה עליך אנשים שיאמרו כל זה עליך בשקר ובתרמית, אפילו מה שלא הרהרת בגלגול העבר ידברו עליך, וכל זה על ידי שאתה דברת לשון הרע על הרשע ונטלת הרע שלו לעצמך, אם כן מה שמדברין עליך הוא אמת, וכל זה מן שופט צדק ברוך הוא וברוך שמו חי וקיים, משלם לאיש כדרכו. אבל המוציא שם רע, חמור מכולם, שפוגם גם כן באור השכינה ואין לו חלק לעולם הבא, כי מדבר סרה ושקר על חבירו שהוא קדוש וטהור.

'היכל הברכה' במדבר דף צד:

המדבר רע מעורר דינים על עצמו

תירא לנפשך מלדבר דיבור רע על ישראל, ולא תראה שום רע על ישראל כי [את] עצמך אתה רואה. ואם תעורר דינים על שום ישראל, את עצמך אתה דן, ומאוד יש לזהר מזוהמת הנחש הזה.

'אוצר החיים' שמות דף קלז.

כל הדברים שנעשו בתמורה, כטעם 'יהיה הוא ותמורתו יהיה קודש' (ויקרא כז י), וכל המחשבות החיצונות יתבררו מנגה וכאור שבעת הימים יהיו, ובלבד בלב אמת 'אין עוד מלבדו' (דברים ד לה), חזק ואמץ.

'אוצר החיים' ויקרא דף רצג.

ענין דיבור הצדיק הוא כדי לבטל גזירות

כל אחד תדע, כל מה שתשמע שמדברין רע על איזה בר ישראל, תדע שהכל שוא ושקר, ואל יעשה שום רושם בלבך. ואני השפל בעצמי. כשאני צריך לדבר לפעמים על איזה איש או הרבה, מאיזה כת שיהיה, להמתקות דינים, להסיר גזירה רעה דין קשה, כבר גליתי לכל חבירי כשיראו ממנו שאני מדבר איזה דבור קשה אל יאמינו לי, ואל יעשו שום רושם בלבם, כי הוא לאיזה ענין פנימי, להסיר חרון אף וכעס, וכשיראו ממני מדבר טובות על איש, ידעו שהוא אמת ברור.

'נוצר חסד' אבות ו, ב אחדות ג'

ד' כיתות שאין מקבלין פני שכינה

עיין שער היחודים, מספרי לשון הרע פוגמים בזעיר אנפין. והענין כת לצים פוגמים באריך [אנפין], וכת חנפים באבא [חכמה], וכת שקרנים באמא [בינה], ומספרי לשון הרע בזעיר [חסד] גבורה תפארת נצח הוד יסוד]. והענין, כי מי שחטא בליצנות, הוא מגביר כח הדינים של ק"ך צרופי אלהים כמנין לץ'... ועל ידי ליצנות נסתלק אור עתיק ומתגברין הדינים רחמנא ליצלן, וכל הארה עליונה ורבה של עתיק מסתלק בחטא קל, ואינו מאיר לתחתונים להמתיק ולכפות הדינים, וחטא ליצנות הוא אפילו יושב ואינו עוסק בדברי תורה ובדבור קל ואינו עושה שום מעשה רע, אלא **(ווערטיל והכמהלי)** בעלמא הוה לץ, אם לא שלבו לאיזה יחוד וכוונה, וכיון שהוא חטא קל אינו מסלק רק הארה גדולה של עתיק. וכל זה בדבור בעלמא איזה **(ווערטיל)**, אבל יושב ומתלוצץ בפרטות מן איזה אנשים ובפרט מן הצדיקים, מן ואפיקורס הוא ואין לו חלק לעולם הבא.

וכת חנפים שאומרים דברי שקר ושבח לאיש אילם אלם וגדול, להחניפו לאיזה תועלת, והוא שקר, שבלבו יודע שזה השבח הוא שקר גמור, הוא

הודש הספר - החסידי

כל ספרי רבוה"ק מקאמרנא זע"א במחירי מבצע לרגל חודש הספר החסידי

עשירית האיפה 180 עמודים 150 ש"ח	אור עינים 90 עמודים 90 ש"ח	נתיב מצותין 90 עמודים 90 ש"ח	נוצר חסד 50 עמודים 50 ש"ח	כתם אופיר 45 עמודים 45 ש"ח	היכל הביתה 150 עמודים 150 ש"ח
דמשק אליעזר 400 עמודים 400 ש"ח	דושה המלוכה והנצחונות 45 עמודים 45 ש"ח	שבת שלום ומבורך 25 עמודים 25 ש"ח	מעשה שלום 50 עמודים 50 ש"ח	היכל קאמרנא 30 עמודים 30 ש"ח	מצות עומר 30 עמודים 30 ש"ח
אדא זמנא ע"פ זמנא 20 עמודים 20 ש"ח	אדם ישר 5 עמודים 5 ש"ח	סידור קאמרנא - מנהג משגיב 15 עמודים 15 ש"ח			

5 או בטלפון 0747962080 שלוחה 5
או באימייל: K7643092@gmail.com
משלוחים לכל חלקי הארץ, מעל 250 ש"ח משלוח חינם

המכירה התקיים במשך כל חודש מזה חודש הספר החסידי
בחדת שעי' בית המדרש הגדול עטרת שלום קאמרנא
בשכונת אורי הבירה בירושלים
במים א-ה בין השעות 4 עד 4 אחריצ

מוקד ההזמנות